

Joseph Hansen

Trotskismen och den kubanska revolutionen: Ett svar till *Hoy*

Ur *The Militant*, oktober 1962.

Ett svar på Hoys förtal av trotskismen och den kubanska revolutionen

Hur har det kubanska kommunistpartiets övriga ledare reagerat på de kraftfulla åtgärder som Fidel Castro vidtagit mot Aníbal Escalante och hans byråkratiska praktik? Alla rapporter tyder på att de allra mest entusiastiskt applåderade sin kamrats plötsliga fall. Aldrig tidigare hade de hyllat Castro så varmt för någon åtgärd han vidtagit för den kubanska revolutionens utveckling.

Som ett tack till Castros framgångsrika ingripande mot något som kunde ha utvecklats till en byråkratisk cancer kunde man förvänta sig ett bidrag från dem, en smula självprövning och självkritik som kunde vara till hjälp för att förklara varför Escalante trodde att han kunde hålla på som han gjorde.

Varför tog till exempel ingen av dem initiativ till att avslöja Escalantes knep? Varför tog ingen av dem upp kampen mot denna fraktionella byråkrat som var på väg att bygga upp en personlig maktapparat? Var de rädda för att höja rösten? Om så, vad skrämde dem? Var de själva inblandade? Eller var de bara förblindade av sin ledares lysande bedrifter? Om så, hur ska man förklara denna blindhet? Hur mycket beror på deras mångåriga träning i den stalinistiska skola där byråkratisk personlighet och praxis var så normal att den kunde utvecklas till en kult?

Ärliga svar krävs

Ärliga och uppriktiga svar på frågor som dessa från Escalantes medarbetare skulle kunna utgöra instruktivt skolningsmaterial för unga revolutionärer – inte bara på Kuba. En del självkritik gjordes verkligen, åtminstone tillräckligt för att uppmärksammas. Men det är uppenbarligen andra överväganden än behovet av skolning för unga revolutionärer som har bekymrat Escalantes gamla medarbetare.

Fidels åtgärder mot byråkratismen får vissa följder. Om Fidel håller fast vid denna kurs – så har säkert Escalantes kamrater resonerat – kommer det oundvikligen att stärka den antibyråkratiska tendensen. Escalantes fall var i sig själv ett tecken på att tendensen mot demokratisering i leninistisk riktning hade förstärkts kraftigt. Men hur kan man göra motstånd mot denna utveckling utan att öppet utmana Fidel? Man måste använda en indirekt metod. För att påverka Paul, angrip Peter. Detta är speciellt slugt om Peter råkar ha munkavle eller vara offer för mycket fördomar.

Sådana var kalkylerna, förmodar vi, bakom den kampanj som *Hoy*, det kubanska kommunistpartiets dagstidning, nyligen satte igång mot ”trotskismen”.

På grund av det imperialistiska embargot mot Kuba och de kommunikationsproblem det medför, når inte *Hoy* oss regelbundet. Vi kan därför inte bedöma kampanjen i detalj, men vi har tillgång till sex artiklar, några av dem ganska långa och helt klart omsorgsfullt inriktade mot målet. De ger oss underlag nog för att få en uppfattning om det verkliga sinness tillståndet hos åtminstone några av det kubanska kommunistpartiets ledare efter att de mottagit nyheten om att Escalante inte längre var i tjänst. Ingen annan del av den världskommunistiska rörelsen är så upprörd över ”trotskismen”.

Trotskismens kärna

Innan vi tar oss an en analys av artiklarna som publicerats i *Hoy*, kan det vara lämpligt att precisera trotskismens kärna:

1. Den tillhandahåller den mest genomtänkta teoretiska förståelsen av den ryska revolutionens utveckling och, i vidare betydelse, alla senare revolutioner, speciellt i koloniala och halvkoloniala områden. (Det är den teori som Trotskij utvecklade, i ljuset av de ryska erfarenheterna, ur några observationer som Marx gjorde kring ”permanent” revolution.)
2. Den erbjuder den enda logiskt sammanhängande förklaringen av hur ett byråkratiskt skikt kunde uppstå i Sovjetunionen och det enda program som, i leninistisk tradition, kombinerar oppositionen mot byråkratismen med ett ovillkorligt försvar av Sovjet.
3. Den erbjuder det mest fullständiga programmet för att göra motstånd mot fascismen och liknande reaktionära tendenser, som är typiska för den kapitalistiska demokratins sönderfall.
4. Den är dagens mest konsekventa förespråkare för en revolutionär-socialistisk väg ut ur krig och andra fasor under det världskapitalistiska systemets dödskamp.

Hoy erbjuder inte sina läsare dessa fakta om trotskismen. Man presenterar en helt annan bild. I numret från den 16 juni, exempelvis, ägnar redaktörerna en hel artikel åt att beskriva trotskismens historia – med början 1909. Man har valt detta år istället för det mer rimliga 1905, eftersom det var då den bittra fraktionskamp som nådde sin kulmen 1912 tog sin början i det ryska socialdemokratiska partiet. Vid ett tillfälle under denna dispyt kallade en upprörd Lenin Trotskij för en ”Judas”, och *Hoy* drar fram det ur de dammiga arkiven för att på så sätt försöka dra uppmärksamheten från det aktuella mer brydsamma politiskt intressanta ämnet – ”Escalante”.

Hoys framställning av Trotskijs roll i revolutionen 1917 följer ganska troget den version som Stalin kokade ihop för att användas i de ökända Moskvarättegångarna under 30-talet. Till exempel: Trotskij ”gick in i bolsjevikpartiet för att inifrån kunna bekämpa Lenin”, efter revolutionens seger ”fortsatte Trotskij att opponera sig mot Lenin i en rad viktiga frågor...”, 1921 började Trotskij ”en fraktionskamp inom bolsjevikpartiet...”, efter Lenins död 1924 gick Trotskij ”främst till angrepp mot Stalin som hade utsetts till generalsekreterare i partiet.” 1927 kom ”uteslutningen”, informerar oss dessa kubanska anhängare till generalsekreterare Stalin, och Trotskij ”reste utomlands och organiserade en rabiat förtalskampanj mot sovjetmakten, samtidigt som han ledde sina anhängares konspiratoriska verksamhet inom själva Sovjetunionen.”

Och så vidare. För att besvara denna falska version av historien för en seriös nykomling i den radikala rörelsen räcker det med en asterisk och en fotnot.¹

Det som Escalantes tidigare medarbetare utelämnat i sin lögnaktiga redovisning är mer intressant än det hopkok de visar upp. Två exempel har speciell betydelse för den kubanska revolutionens problem.

---

¹ För att bättre förstå typiska stalinistiska uttalanden som dessa, studera undersökningen och slutsatserna som gjordes för 25 år sedan av ”Kommissionen för undersökning av anklagelserna mot Leo Trotskij i Moskvarättegångarna”, vilken leddes av den välkände pedagogen och filosofen John Dewey. De är publicerade i två volymer som är tillgängliga på de flesta bibliotek: *The Case of Leon Trotsky* [svensk översättning: [Fallet Leo Trotskij](#)] och *Not Guilty*, båda utgivna av Harper & Brothers. För sanningen om Trotskijs liv, hans revolutionära ståndpunkter och aktiviteter och hans relationer med Lenin, se Trotskijs självbiografi [Mitt liv](#) eller de tre volymerna av Isaac Deutschers standardbiografi. För lättillgängliga bevis för Trotskijs syn på Lenin, se hans biografiska artikel i *The Encyclopedia Britannica*, Vol 30, sid. 697.

Det ena är Trotskijs roll, som Lenins nära medarbetare, i organiseringen av det politiska och militära försvaret av Sovjetunionen mot det kombinerade imperialistiska och kontra-revolutionära överfallet från först Tyskland och sedan de allierade. Från denna period finns många lärdomar att hämta för den kubanska revolutionens anhängare.

Det andra är det initiativ som Lenin tog 1923 för att bekämpa byråkratismen i Sovjetunionen, ett initiativ som han inledde genom att söka Trotskijs medverkan i kampen för att avsätta Stalin. Fallet Escalante visar tydligt att detta kapitel i Sovjetunionens historia har relevans för den kubanska revolutionens aktuella problem. Men det är just dessa historiska lärdomar som Escalantes tidigare vänner och medarbetare vill hindra de kubanska revolutionärerna från att studera. Skälet är enkelt. Var och en som objektivt undersöker fakta från denna heroiska tid kan inte undgå att dra slutsatsen att trotskism och leninism är identiska. Utifrån den kubanska stalinistfraktionens synpunkt är det ännu värre att alla lärdomar från dessa dagar talar *mot* den politik som Escalantes tendens representerar.

Starkare saker

Människor som under ett kvarts sekel varit slavar under den drog som skenrättegångarna i Moskva tillhandahöll, kan knappast nöja sig med så svaga saker som vaga referenser till 1909 m.m. för att beskriva "trotskismen". Begäret efter något starkare är näst intill oemotståndligt.

Tyvärr innebar avstaliniseringsprocessen i Sovjetunionen att tillgången till standarddrogen ströps redan vid själva källan, och det är inte lätt att hitta någon ersättning. Men Escalantes tidigare kamrater är inte helt fantasilösa; de har letat fram något som kan ge en skaplig kick. *Hoy* ägnar den 17 juni en artikel åt att presentera denna syntetiska drog.

Å ena sidan nedvärderar de kubansk trotskism. "Trotskismen i Kuba", proklamerar *Hoy*, "representerade aldrig någon och hade aldrig något inflytande."² Å andra sidan personifierade de den kubanska trotskismen med en figur som aldrig tillhört rörelsen – den störste arbetarsaren under Batista.

Nita fast lögnen

Eusebio Mujal, som helt välförtjänt är en av de mest hatade byråkraterna i den kubanska arbetarrörelsens historia, inledde sin karriär som medlem av det kubanska kommunistpartiet. Som *Hoy* anger, uteslöts han under trettioalet. Enligt samma historiker blev Mujal efter sin uteslutning ur kommunistpartiet "ledare för trotskismen i Kuba."

Vi informeras därefter om att Mujals roll är "välkänd". Bland allt annat "tog han villkorslöst tjänst hos den nordamerikanska imperialismen". Mujals meriter som häxjägare, företagsvänlig byråkrat och imperialistisk tjänare beskrivs som om detta hade något att göra med "trotskism" istället för med hans ursprungliga träningsarena, det kubanska kommunistpartiet.

Hur absurd denna soppa är kanske blir lättare att förstå om vi översätter den till arbetarrörelsen i USA, nämligen att Socialist Workers Party "aldrig representerade någon och aldrig hade något inflytande". Och att deras ledare var George Meany, välkänd byråkrat i AFL-CIO, som villkorslöst tog tjänst hos Wall Street och sedan förde en reaktionär politik i enlighet med "trotskismens" karaktär.

För att visa den kubanska trotskismens verkliga meriter vid tidpunkten ifråga, kan några meningar från en rapport som publicerades i de amerikanska trotskisternas tidskrift *New International* i oktober 1935, vara av intresse:

"Armén i Kuba (ett land utan nationsgränser) uppgår till det oerhörda antalet 18 000 soldater med en budget på 18 000 000 \$, vilket följaktligen innebär en kostnad per capita som är högre än i

---

² Detta är helt enkelt inte sant, trotskismen hade ett inte föraktligt inflytande i arbetarrörelsen på Kuba under 1930- och 1940-talen. Se [Karibiens dolda pärla - trotskismen på Kuba](#). – Red

Europa eller i Amerika. Till detta måste man lägga åtskilliga tusen män i den tekniska och hemliga polisen som uteslutande ägnar sig åt politisk förföljelse av alla personer eller organisationer som är i opposition mot regeringen. Därtill finns landsbygdspolisen som kontrolleras av kommunregeringarna och som bara är bihang till arméns generalstab och lojalt deltar i förföljelsen av alla oppositionella. Vanligtvis rekryteras både soldaterna och polisen från de mest utslagna sociala skikten, trasproletariatet i städerna och de svältande dagsverkarna på landsbygden. De betalas mycket generöst och åtnjuter alla slags privilegier som försäkrar deras ovillkorliga lojalitet med regeringen.”

”Undantagsdomstolarna har utfärdat domar på sex månader till tio år mot medlemmar i Bolsjevik-Leninstiska Partiet [Trotskisterna] och har dömt våra fackföreningsmiliter enbart för innehav av medlemskort. För närvarande är trettio av våra kamrater i fängelse, de flesta framstående politiska och fackliga ledare. Om vi räknar in basmedlemmarna i våra fackföreningar, har totalt niohundra arbetare, varav minst sextio kvinnor, fängslats. Dessa siffror gäller enbart Havanna stad.”

”Förutom de ovan nämnda har hundratals studenter och medelklassrevolutionärer fängslats. Förtrycket är för närvarande tveklöst mycket mer våldsamma än under åren av Machados diktatur. Förutom fängslanden, stiger för varje dag antalet mördade arbetare.”

Batistas terror

Rapporten berättar mer detaljerat om terrorn:

”Även under dagtid betraktades det som kriminellt att promenera två eller flera tillsammans. Polisen och de militära horderna invaderade gatorna och besköt arbetarna varhelst de vågade samlas. Alla proletära organisationers huvudkvarter stormades, plundrades och slogs sönder. Vår fackföreningscentral, Havannas Arbetarfederation, stormades. Alla möbler slogs sönder, dokument stals och alla som var där arresterades och misshandlades. Regeringen medger totalt trettio döda, men den verkliga siffran är mycket högre. Bland de döda fanns vår kamrat Cresencio Freire, ledare för bagarnas fackförening, studentledaren Armando Feito och ledaren för Kubas Revolutionära Parti, Enrique Fernández, som var medlem av Grau San Martín-ministären. Efter generalstrejken dömde militärtribunalen den unge revolutionären Jaime Greenstein till döden och kamrat Eduardo Gálvez och andra till fängelse utan tidsbegränsning. Jaime Greenstein avrättades i Santiago de Cuba.”

”Förföljelsen blir allt intensivare. Våra kamrater som är fängslade i Isla de Piños-anstalten tvingas att arbeta i träskan och stenbrotten utanför fängelset.”

Av speciellt intresse i den radikala rörelsen vid denna tid var närmandet mellan Antonio Guiteras, ledare för Unga Kubaner, och trotskisterna. Rapporten hänvisar till detta:

”Guiteras var mer vidsynt än sina föregångare. Han hade ett internationellt perspektiv för den kubanska revolutionen. För att nå detta mål hade han för avsikt att samla en kontinental kongress i Mexico för alla vänsterpartier och han insisterade starkt på att bjuda in alla sektioner av International Communist League [trotskisterna] på den amerikanska kontinenten, vilket han informerade vårt parti om.”

”Men tidigt i maj överraskande armén honom nära staden Matanzas och grep honom just som han skulle gå på en båt till Mexico. Han avrättades tillsammans med den venezolanske generalen Carlos Aponte.”

”Antonio Guiteras död skapade en ny situation på den kubanska politiska scenen.”

Idag hyllas Antonio Guiteras, som kunde ha utvecklats till trettiotalets Castro, som en av den kubanska revolutionens martyrer. Helt riktigt, eftersom det var den oberoende riktning som han, tillsammans med trotskisterna och likasinnade revolutionärer, representerade under trettiotalet och föregående decennier som till slut gav upphov till ett ledarskap som kunde störta Batistas diktatur och vinna socialismens första stora seger i Kuba.

Var fanns kommunistpartiet under denna tid? Visst hade det också sina martyrer och hjältar som för alltid kommer att minnas för djärva och självpoffrande strider. Men det kubanska

kommunistpartiets politiker vände sig inte till basen för inspiration och ledning. Deras ögon var, liksom Earl Browders i USA, riktade mot Moskva där de stora utrensningarna, skenrättegångarna och den våldsamma förföljelsen av ”trotskister” var igång; det var en tid då blodet flöt och avslutades med en ishacka i Trotskijs hjärna; en tid då *Hoy*, precis som dess systertidningar över hela världen, idag konstlat kallar tiden för ”Stalins misstag”.

”Folkets man”

1934 inledde Stalin sin ”folkfronts”-politik. I USA innebar det att man bytte fot och började stödja Roosevelt, en politik som Browder förde till sin logiska ytterlighet med öppet stöd till Wall Street. På Kuba innebar detta att man stödde Roosevelts och Wall Streets man där, Batista. I juni 1935, strax efter att Batista mördat Guiteras, kommenterade Kommunistiska Internationalen uppskattande att det kubanska kommunistpartiets press hade förändrat tonen efter att den nya linjen satts i verket: ”Detta är en strålande början. Partiet har gjort sig av med den felaktiga idé som begränsade dess initiativ, idén att proletarietets fiende består av en enda reaktionär front av alla partier från ABC till Guiteras grupp. Partiet börjar betrakta dessa organisationer på olika sätt. Det börjar söka sina allierade – även om de är inkonsekventa och tillfälliga allierade – bland den genuina nationella revolutionens organisationer...”

Den största belöningen för denna omsvängning blev poster i Batistas regering. I gengäld hyllade det kubanska kommunistpartiets tacksamma ledare deras ”inkonsekventa och tillfälliga” allierade Batista som en ”man av folket”.

Men det kubanska folket fick betala ett bittert pris för denna politik. Istället för en segerrik revolution på trettioalet, vilken varit möjlig om Guiteras fått leva, om trotskisterna hade överlevt Batistas terror, eller om kommunistpartiet hade följt en revolutionär-socialistisk politik som trotskisterna förespråkade, tvingades det kubanska folket att invänta en ny generation av revolutionärer, intelligenta och djärva nog att bana sin väg runt Escalante-typerna.³

Det kan verka konstigt att *Hoy* vågar referera till historien i sina attacker mot trotskismen. Men även om risken kan verka stor, så överväger *Hoys* behov. För att attacken ska verka imponerande och lärd krävs referenser till historien – även om de är falska. ”Lärdomar av historien” – ansatsen är ett välbekant bete för att dra till sig intresse. Dessutom är risken inte alltför stor. Escalante-typerna hjälpte till att stoppa den trotskistiska tidningen i Kuba. Offret fick på så sätt svårt att bemöta förtälet, avslöja förfalskningarna och peka på historiens verkliga lärdomar, vilka skulle kunna motverka förtalarnas avsikt.

Svärdet som *Hoy* slipar är lätt att upptäcka. Trotskisterna, försäkrar *Hoy*, arbetar ”för att bekämpa revolutionen genom att framställa sig själva som mer revolutionära än revolutionen själv.”

”Deras avsikt”, fortsätter den stalinistiska tidningen, ”är att försöka skapa förvirring, att leda bort folk från verkligt revolutionärt arbete, för att istället dra in dem i meningslösa diskussioner på diskussioner för att så tvivel om revolutionens framtid och skapa de hinder de kan för dess utveckling.”

I korthet: *Hoy* motsätter sig revolutionärernas rätt att fritt diskutera vadhelst de känner behov av, även om de för tillfället kan låta mer revolutionära än revolutionen själv, och brännmärker dem som kanske önskar diskutera och debattera politik – oavsett om det är med avsikt att klargöra, modifiera eller förändra politiken – som att de skapar tvivel, förvirring och hinder.

---

³ Den som vill veta mer om det kubanska kommunistpartiets historia innan den kubanska revolutionens seger rekommenderas kapitel 2, ”Kommunisterna och revolutionen”, i K. S. Karols bok [Castros Kuba](#). – Red.

”Yttrandefrihet”

Utifrån en inte alltför märkvärdig logik följer av detta att *Hoy* skulle ha rätt att hindra eller censurera varje djupgående diskussion om så känsliga ämnen som innebörden i de hinder för revolutionen som Escalante och hans tendens skapat.

Även om *Hoys* kampanj mot ”trotskismen” inte går så långt som att kräva att diskussionerna sätts i tvångströja, så citerar man med stark sympati Stalins metod att kväva yttrandefriheten i Sovjetunionen efter Lenins död, under täckmantel av att sätta stopp för ”antisovjetiska aktiviteter”.

Så här uttrycker *Hoy* det:

”Trotskisterna klagar över att man inte har någon yttrandefrihet i de socialistiska länderna.”

”I Sovjetunionen hade man det till 1927.”

”Vad använde de den till?”

”Till att attackera partiet, att främja splittring, att avleda militanter från konstruktivt revolutionärt arbete genom ständiga diskussioner, att försvaga förtroendet för Sovjetrevolutionens förmåga att besegra sina fiender och bygga socialismen bland det gamla Rysslands folk, att konspirera och sabotera.”

”På grund av detta tvingades folket i Sovjet att avstå från sin yttrandefrihet.”

Slutsatsen av denna upprepning av gammalt, för länge sedan avslöjat stalinistiskt förtal är att man under täckmantel av att bekämpa ”trotskismen” borde upprepa Stalins åtgärder i Kuba.

Men de kubanska revolutionärerna lutar varken åt att beundra eller kopiera Stalin. Denna djupgående och hälsosamma tendens har kraftigt stärkts av det avslöjande av Stalins brott som gjordes på det sovjetiska kommunistpartiets tjugonde och tjugoundra kongresser. Således är det inte så lätt att överföra en stalinistisk linje till Kuba idag.

Det Escalantes gamla kamrater behöver för att bygga ett trovärdigt förtal är en del aktuellt material. Var kan man hitta det? Världstrotskismens huvudriktning verkar inte vara särskilt sårbar. Den är inte bara starkt positiv till den kubanska revolutionen, med en del justeringar skulle man till och med kunna kalla den ”fidelistisk”. *Hoy* lider dock inte brist på resurser. Efter att ha letat runt efter möjligheter, snubblade *Hoy* lyckosamt nog över en del.

Den trotskistiska världsrörelsen råkar vara delad i olika tendenser. Bland dem finns en mindre tendens, den ”Latinamerikanska Byrån”, som har anhängare i latinamerikanska länder. Denna strömning befinner sig långt ut på den ultravänsteristiska flygeln.

Den anser till exempel att Socialist Workers Party – som i direkt samarbete med Leo Trotskij bidrog till att grunda Fjärde Internationalen – är så opportunistiskt att det ”inte på länge har haft något att göra med trotskism eller marxism”.

Den Latinamerikanska Byrån är så ”pro-Sovjet”, som *Hoy* skulle uttrycka det, och så lite kritisk till Chrusjtjov att man hyllade sovjetregeringen när den återupptog kärnvapentesterna. Man fördömde till och med de som uttryckte missnöje med Moskvas plötsliga och arroganta sätt att bemöta den världsomfattande fredsrörelsens känslor.

Den Latinamerikanska Byrån står ännu längre till vänster i den allvarliga frågan om krig. Eftersom man menar att USA-imperialismen oundvikligen kommer att kasta ut mänskligheten i ett kärnvapenkrig, oavsett vilket motstånd som kan finnas, så föreslår Byrån på allvar att det skulle vara till Sovjetunionens och socialismens fördel om Sovjetregeringen slog till först. Medlemmarna i denna grupp tror på ett slutligt Harmagedon där den internationella klasskampen kommer att ta geografisk form och avgöras med kärnvapen. De tror att mänskligheten kommer att överleva detta, den moderna vetenskapens helvete, och bygga en ny civilisation på de radioaktiva ruinerna efter kapitalismens sista krig.

Den Latinamerikanska Byråns anhängare försvarar den kubanska revolutionen och det finns inte den minsta anledning att betvivla deras ord om att de skulle gå i döden för den. Som man kunde vänta sig, är de däremot kritiska till ledningen, speciellt Fidel Castro. (De verkar betrakta Che Guevara på ett mer kamratligt sätt.) De utarbetar i detalj en massa åtgärder som de tycker att man, omedelbart, borde sätta i verket i Kuba.

Sådana här strömningar dyker ofta upp i revolutioner och breda revolutionära rörelser. Den ryska revolutionen var inget undantag. Ultravänsterister var bara ytterligare en komplikation som det centrala ledarskapet måste hantera. Men Lenin argumenterade inte bara mot ultravänsteristerna, utan erkände dem också som en legitim strömning. Skälet var helt praktiskt. Medan deras förslag i allmänhet var bisarra och utopiska, eller kunde leda till katastrof om de sattes i verket, kunde deras observationer och kritik trots det innehålla korn av sanning som var väl värda att ta i beaktande. Om de hade fel i en fråga var det bättre att öppet diskutera den så att alla kunde förstå varför de hade fel. Då de var människor som i grunden var lojala med revolutionen hade de hursomhelst rätt att föra fram sina åsikter, enligt den proletära demokratins principer, för att dra andra revolutionärers uppmärksamhet till sina åsikter, att behandlas ärligt och rättvist och att bemötas med seriösa, om än skarpa, svar.

Sådan var Lenins metod. Sådan är inte *Hoys*. *Hoy* såg den Latinamerikanska Byråns ståndpunkter som något som med rätt tillskärning kunde passa deras egna speciella behov. Så skraddarna sattes i arbete.

Med kniv och sax

Istället för att framställa den Latinamerikanska Byråns ståndpunkter på ett hederligt sätt och diskutera den på dess egna meriter, tar sig *Hoy* för att presentera den som den amerikanska imperialismens verktyg.

Tekniken är enkel men motbjudande. Ett tal som J. Posadas, ledande figur i Latinamerikanska Byrån, höll i Brasilien i januari utgör råmaterialet för skraddarnas knivar och saxar. De nämner inte Posadas. De nämner inte från vilken tidning de hämtade hans tal. (Texten finns i 7:e marsnumret av *Voz Proletaria*, som utges i Buenos Aires.) De klipper ut citat, klistrar ihop dem i nya sammanhang, putsar dem, ”översätter” dem i Moskvarättegångarnas anda och tillägnar dem sedan, inte Posadas, utan trotskister i allmänhet.

Stalins metoder

Ett par exempel visar hur dessa kubanska lärlingar använder Stalins metoder.

”För dem”, säger *Hoy* den 23 juni, och menar trotskisterna, ”fortsätter det kubanska ledarskapets politik att vara att begränsa utvidgningen av den latinamerikanska revolutionen.”

”Varför?... Därför att i alla tal, i hela den kubanska pressen, finner man inte ett ord som antyder att den kubanska revolutionens slutgiltiga seger är avhängig segern för den socialistiska revolutionen i världsskala eller segern för den koloniala revolutionen. Allt handlar uteslutande om att bygga socialismen i Kuba.”

””Detta är tesen om socialism i ett land.””

Hoy fortsätter sedan med att ”tolka” detta som att trotskisterna menar att den kubanska revolutionen inte kan nå några framgångar alls innan världsrevolutionen först har segrat. Ur detta härleder man en rad löjligen alternativ: den kubanska revolutionen eller kampen för socialism i Kuba måste ges upp, eller så måste man göra revolution på andra platser innan en revolution kan genomföras i Kuba. Mot dessa absurditeter för *Hoy* fram kraftfulla argument som, naturligtvis, är förkrossande förnuftiga i jämförelse med de idiotiska trotskistiska positioner man ”citerat”.

Men så absurd var inte Posadas. Här är den första mening, som *Hoy* använde ovan, i sitt rätta sammanhang i avslutningen av Posadas tal.

”Vi kan dra slutsatsen och försäkra att Kuba är en del, men bara en del, av den permanenta revolutionsprocessen i Latinamerika och övriga världen. Om revolutionen inte går framåt, och om Kuba inte griper in för att få den att gå framåt, kommer faran för den kubanska revolutionen att öka för varje dag. Det kommer att vara betydligt enklare att besegra imperialismen när dess aggressioner uppstår på grund av en utvidgning av den latinamerikanska revolutionen. Men i så måtto som *det kubanska ledarskapets politik fortsätter att vara att begränsa utvidgningen av den latinamerikanska revolutionen*, kommer imperialismens arbete att vara så mycket lättare.” (Vi har kursiverat den fras som *Hoy* plockat ur sitt sammanhang.)

Resten av det avsnitt som *Hoy* citerat har plockats från en mycket tidigare del av Posadas tal, där han hävdar att ”i Kuba” kan inte ett ”verkligt framsteg för revolutionen och socialismen” ske, såvida inte motsvarande framsteg sker på andra platser.

I denna del av talet, har Posadas helt enkelt fel när han påstår att ”inte ett ord” finns i den kubanska pressen eller i några tal som visar att den ”slutgiltiga segern” är beroende av segrar utanför Kuba. Han har också fel när han deklarerar att ”allting handlar uteslutande om att bygga socialismen i Kuba”. Sanningen är att de kubanska revolutionärerna för en aktiv internationell politik, speciellt i Latinamerika, där de helt korrekt framhåller det revolutionära exemplet som Kuba satt för alla andra länder.

Här är ett annat exempel på *Hoys* metod för att framställa revolutionära motståndares syn, denna gång handlar det om Posadas insisterande på betydelsen av fria diskussioner:

”Med denna propaganda”, säger *Hoy* (återigen i numret från den 23 juni), ”bidrar de direkt till imperialismens kampanj kring bristen på frihet i Kuba.”

”I konsekvensens namn kräver de: ’kontinentens massor måste få veta att en revolutionär opposition existerar i Kuba.’”

”Varken massorna på kontinenten eller i Kuba har på minsta sätt behov av en opposition i Kuba som, antingen med vänsterfraser eller med högerargument, skulle hjälpa imperialismen i dess avsikt att främja störningar i vårt land och förbereda socio-ekonomiska förhållanden, som gynnar deras kriminella planer på nya väpnade interventioner mot revolutionen.”

Citat tagna ur sammanhanget

Här är originalmeningen, återigen kursiverad för att lättare kunna urskiljas, i det sammanhang som *Hoys* konstnärer brutit det ur:

”Trotskisterna måste få publicera sin tidning och massorna måste fritt få organisera sig. Det är så de nordamerikanska massorna kan påverkas, eftersom de då kan jämföra denna situation med ’demokratin’ i sitt eget land, vilket inte tillåter att man publicerar en kommunistisk dagstidning. *Kontinentens massor måste få veta att en revolutionär opposition existerar i Kuba* och som, samtidigt som den kämpar intill döden för att försvara arbetarstaten, står för en ideologisk ståndpunkt som försöker föra revolutionen framåt. Den kubanska revolutionen är på frammarsch, men den tar sig fortfarande inte an de avgörande uppgifterna i detta skede, där den kubanska revolutionen, den kubanska arbetarstaten och den latinamerikanska revolutionen är ett och samma.”

Finns det inte, trots förenklingarna och överdrifterna, ett korn av sanning i detta? Skulle inte ett ärligt bemötande av denna ståndpunkt berika diskussionen bland kubanska revolutionärer? Men *Hoy*, som företräder Escalantes tendens, har annat i tankarna än att diskutera sådana frågor. Man förbigår i tysthet Posades verkliga poänger och, istället för att bemöta dem, vilket skulle vara nog så enkelt för genuina leninister, bättrar man på en enskild fras så att den ska framstå som ”bevis” för att trotskisterna ”direkt bidrar till imperialismens kampanj.” Är inte detta beteende en otjänst, eller något ännu värre, för den kubanska revolutionen?

Hoy fortsätter på samma sätt och får fram att trotskisterna är okunniga om vissa stadier i den kubanska revolutionen. (Posadas ger en del felaktiga uppgifter om jordreformens utveckling.)

I ett annat sammanhang får *Hoy* fram att trotskisterna var emot segern över den kontra-revolutionära invasionen vid Grisbukten. (Posadas gör misstaget att försöka ställa betydelsen av segern vid Grisbukten mot utvidgningen av den proletära demokratin i Kuba.)

Det finns mer i *Hoys* hopkok. Med ”citater” bevisar redaktörerna att trotskisterna är emot de väldiga massmobiliseringar som karakteriserat den kubanska revolutionen. (Posadas, som inte ser helt klart genom sina glasögon i den ultravänsteristiska dimman, missar betydelsen av dessa mobiliseringar och tenderar att avföra dem som ”plebejiska”.)

En ytterligare framgång är *Hoys* uppgift om att trotskisterna är emot Andra Havanna-deklarationen. (De nordamerikanska och europeiska trotskisterna översatte deklarationen och spred den runt hela världen; men Posadas tror att han kunde förbättra den redaktionellt och att den politiskt är ett steg tillbaka.)

Slutligen – och detta är en verklig bomb – slår *Hoy* fast, med hjälp av inget mindre än citat från en originalkälla, att trotskisterna är emot Fidel Castro. (Posadas tycker att Castro fortfarande har långt kvar tills han kan godkännas som en renlärig marxist-leninist; och Posadas är spetsfundig nog att tro att Castro inte är den som initierat och mobiliserat utan bara reagerat på ett tryck underifrån.)

I korthet: *Hoy* tar en ultravänsterist som verkligen försvarar den kubanska revolutionen, misstolkar avsiktligt hans åsikter, uppförstör betydligt hans verkliga misstag, vrider beräkningarna på hans synpunkter för att få honom att se ut som en imperialistisk agent, döljer det faktum att det handlar om en enda persons uppfattningar, eller åtminstone en mindre tendens, och kallar sedan inför sina läsare denna litterära komplott för en analys av den trotskistiska världsrörelsens inställning till den kubanska revolutionen.

Blas Rocas ”oskuld”

På detta sätt försöker *Hoy* påverka de som är bekymrade över Escalantes tendens och dess försvagande effekt på den kubanska revolutionen. Med sådana medel, som de har lärt sig i den stalinistiska skolan, försöker man få dem att slå till reträtt. *Hoy* säger i själva verket till dem: ”Se upp, ni spelar trotskisterna i händerna, och se vart det kan leda er!”

Den 16 april, strax innan Aníbal Escalante avskedades från sin post, publicerade *National Guardian* en exklusiv intervju med Blas Roca. Den sista frågan till Kubas ”största kommunist”, som *Guardian* karakteriserade honom, var: ”Välkomnar du bland Kubas vänner och anhängare i USA folk från vilken riktning som helst, till exempel trotskister? Hur kan Kubas USA-vänner bäst hjälpa Kuba?”

Så här svarade Blas Roca:

”Jag känner inte till dem som kallar sig trotskister i USA så bra”, sade han. ”Vi skiljer oss från trotskisterna i allmänhet i grundläggande frågor, och från vissa speciellt genom deras agerande som fiender. Men jag tror att alla i USA, som verkligen försvarar och stödjer den kubanska revolutionen och de kubanska och latinamerikanska folkens rättigheter, gör ett hedervärt revolutionärt arbete och vi uppskattar det oavsett vad deras ideologiska uppfattningar kan vara. Nordamerikaner som försvarar Kuba försvarar sin egen frihet och demokrati. De lämnar ett mycket betydande bidrag till fredens sak, eftersom varje äventyr som Kennedy och Pentagon ger sig ut på mot Kuba innebär en allvarlig fara för världsfreden. Och de tar ett steg mot sin egen frigörelse från sina egna imperialister, utsugare och förtryckare.”

”I USA borde således försvaret av Kuba bedrivas utan något slags sekterism, med den största öppenhet, i en anda av objektiv bedömning utifrån vad människor gör och inte utifrån vad de säger.”

Varför Roca behövde förneka att han kände till de nordamerikanska trotskisternas roll i försvaret av Kuba är något förbryllande. Men låt oss ta det för vad det är värt.

Kan någon nu vara så vänlig och ge Blas Roca fakta?

Den enda presidentkandidat som försvarade den kubanska revolutionen i 1960 års valkampanj var trotskisten Farrell Dobbs. I yankeeimperialismens hemland gjorde Socialist Workers Party försvaret av den kubanska revolutionen till sin främsta paroll i valet och försvarade Kuba mot både demokrater och republikaner i oräkneliga lokala debatter och i radio och TV.

Trotskisternas verkliga roll

I själva det imperialistiska monstrets buk, som man bildligt säger i Kuba, har medlemmar i SWP ända från början stått i främsta ledet för att försvara Kuba – och utan någon sekterism. Vid tiden för attacken vid Grisbukten, mobiliserade SWP sina styrkor från kust till kust tillsammans med mycket bredare skikt för en allmän proteströrelse mot den imperialistiska interventionen.

SWP har spridit Fidel Castros tal och liknande material i nationell skala och förklarat och försvarat den kubanska revolutionen mot utrikesdepartmentets starkaste talesmän och inför en ytterst fientlig publik i en av de mest långvariga och konsekventa kampanjerna i den amerikanska trotskismens historia. Effektiviteten i detta arbete har beskrivits av en sådan betydande och oberoende person som C. Wright Mills, författare till *Listen, Yankee*.

Sådana ansträngningar gjordes samtidigt av den trotskistiska majoriteten i Latinamerika, i Europa och i övriga världen, varhelst trotskister har inflytande.

När Blas Roca har smält denna information, välkomnar vi ytterligare kommentarer från honom. Det bästa är att han meddelar dem till *Hoy*. Det kan göras ganska enkelt – ett brev till redaktören ungefär så här: ”Jag menade verkligen det jag sade i den intervju som trycktes i *National Guardian*. Dess huvuddrag gällde inte bara för USA utan även för Kuba. Och det jag sade gällde speciellt kommunister, vilka är förpliktade att föregå med exempel. Följaktligen borde *Hoy* erkänna sitt förtal och gottgöra det genom att publicera ärliga fakta om världstrotskismens verkliga ståndpunkter.”

Escalante och hans tidigare vänner skulle kanske inte gilla en sådan deklARATION. Men genom att bemöta *Hoys* splittrande attack på anhängare till den kubanska revolutionen, skulle det onekligen hjälpa till att stärka enheten i försvaret av den kubanska revolutionen.

Och i USA skulle det bli lättare att kräva rent spel mot Kuba om det vitt och brett rapporteras, att i Havanna möts kritiker som har den kubanska revolutionens intressen i sitt hjärta av rent spel även på *Hoys* sidor.

Översättning: B. Svensson

Lästips

Z M Kowalewski: [Kamrat Mauser har ordet: Trotskisternas allians med de nationalistiska revolutionärerna på Kuba](#)

Joseph Hansen: [Stalinism eller trotskism i den kubanska revolutionen](#)

Barry Sheppard. [Castro angriper trotskismen](#)

[Celia Hart – en kubansk trotskist.](#)